

**MIRATOI:
KRYETARI BASHKISE
BUKUROSH MAÇI**

SPECIFIKIME TEKNIKE

Për zbatimin e projektit: “Restaurimi i krojit të qytetit dhe sistemimi i ambientit përreth tij”

1. QËLLIMI I PROJEKTIT

Ky projekt ka për qëllim realizimin e një ndërhyrjeje të plotë urbanistike, ndërtimore, funksionale dhe estetike në zonën ku ndodhet kroi i qytetit, me synim rikualifikimin e kësaj hapësire publike dhe rikthimin e saj në një pikë referimi për komunitetin lokal. Kroi i qytetit përfaqëson jo vetëm një burim tradicional uji, por edhe një element me vlerë historike, sociale dhe identitare, i cili ka shërbyer ndër vite si vendtakim, orientim urban dhe simbol i memories kolektive të qytetarëve. Për këtë arsye, ndërhyrja nuk konsiderohet vetëm si një punim teknik ndërtimi, por si një investim me rëndësi publike që synon ruajtjen e trashëgimisë urbane dhe përmirësimin e cilësisë së jetës në qytet.

Në gjendjen aktuale, zona përreth krojit paraqet nevojë për restaurim, sistemim të infrastrukturës ekzistuese, përmirësim të qarkullimit këmbësor, rritje të nivelit të sigurisë, shtim të ndriçimit publik dhe rehabilitim të sipërfaqeve të gjelbëruara. Përmes këtij projekti synohet transformimi i ambientit ekzistues në një hapësirë funksionale, të sigurt, estetike dhe të aksesueshme për të gjitha grupmoshat, duke krijuar kushte të përshtatshme për pushim, kalim, qëndrim social dhe aktivitet komunitar.

Ndërhyrja përfshin disa komponentë kryesorë të integruar mes tyre. Së pari, do të realizohet restaurimi i vetë krojit dhe burimit të ujit, duke përmirësuar strukturën mbajtëse, sipërfaqet dekorative dhe funksionimin hidraulik. Së dyti, do të ndërtohet shëtitorja pedonale përreth zonës, me materiale cilësore dhe me karakter tradicional që harmonizohet me identitetin urban të qytetit. Së treti, do të kryhet sistemimi i kanalit/perroit ekzistues me qëllim garantimin e rrjedhjes së ujërave dhe mbrojtjen e territorit nga degradimi. Së katërti, do të vendosen stola pushimi, elementë urbanë dhe ndriçim publik modern me teknologji LED dhe furnizim me energji diellore

nëpërmjet paneleve fotovoltaike. Gjithashtu do të realizohet gjelbërimi dekorativ me pemë, shkurre dhe sipërfaqe bari, duke krijuar një mjedis të freskët dhe tërheqës.

Objektivi kryesor i projektit është që zona e kroit të mos mbetet thjesht një pikë infrastrukturore, por të shndërrohet në një hapësirë publike të standardeve bashkëkohore, ku ndërthuren funksioni, estetika dhe qëndrueshmëria. Për këtë arsye, të gjitha materialet që do të përdoren duhet të jenë të certifikuara, me jetëgjatësi të lartë dhe të përshtatshme për përdorim në ambient të jashtëm. Proceset e punës duhet të kryhen sipas standardeve teknike kombëtare dhe europiane, duke garantuar cilësi ndërtimi, siguri strukturore dhe mirëmbajtje minimale në të ardhmen.

Në përfundim të zbatimit, zona duhet të paraqitet si një ambient i rehabilituar plotësisht, me identitet të qartë urban, me qarkullim të organizuar, me ndriçim të mjaftueshëm, me hapësira të gjelbëruara dhe me kroit të restauruar si element qendror dekorativ dhe funksional. Investimi synon të krijojë ndikim pozitiv afatgjatë në jetën e komunitetit, në pamjen e qytetit dhe në përdorimin publik të hapësirës.

2. BAZA LIGJORE DHE ADMINISTRATIVE

Zbatimi i këtij projekti do të kryhet në përputhje të plotë me legjislacionin shqiptar në fuqi që rregullon procesin e planifikimit të territorit, projektimit, miratimit të lejeve të ndërtimit, zbatimit të punimeve dhe kolaudimit përfundimtar të objekteve publike. Baza kryesore ligjore për realizimin e ndërhyrjes është Ligji nr.107/2014 “Për planifikimin dhe zhvillimin e territorit”, i ndryshuar, si dhe të gjitha vendimet e Këshillit të Ministrave dhe aktet nënligjore që burojnë prej tij. Ky ligj përcakton mënyrën e zhvillimit urban, kompetencat e institucioneve përgjegjëse dhe procedurat për miratimin e ndërhyrjeve ndërtimore në territor.

Gjithashtu do të respektohen kërkesat e legjislacionit për kontrollin dhe disiplinimin e punimeve të ndërtimit, përgjegjësitë e subjekteve projektuese, zbatuesve dhe mbikëqyrësve teknikë, si dhe detyrimet për dokumentimin e çdo faze të punimeve. Punimet duhet të jenë në përputhje me projektin teknik të miratuar dhe me kushtet e përcaktuara në lejen e ndërtimit. Çdo ndryshim në volumet e punës, në materialet e përdorura, në dimensionet konstruktive apo në zgjidhjet arkitektonike nuk mund të zbatohet pa miratimin paraprak të projektuesit dhe autoritetit kompetent.

Në aspektin teknik, kontraktori është i detyruar të respektojë standardet shqiptare të ndërtimit, Eurocode-t europiane, rregullat për cilësinë e betonit, çelikut, punimeve elektrike, infrastrukturës së jashtme dhe peizazhit urban. Materialet duhet të jenë të certifikuara dhe të shoqëruara me dokumente origjinale, fletë analize dhe deklarata konformiteti. Në rast se materialet nuk përmbushin standardet, investitori ose mbikëqyrësi kanë të drejtë të refuzojnë përdorimin e tyre në objekt.

Për sa i përket sigurisë në punë, zbatuesi duhet të respektojë të gjitha rregullat e mbrojtjes së punëtorëve dhe publikut. Kantieri duhet të pajiset me sinjalistikë, rrethim sigurie, pajisje mbrojtëse personale dhe masa parandaluese ndaj aksidenteve. Çdo incident i ndodhur si pasojë e mosrespektimit të rregullave të sigurisë është përgjegjësi e plotë e kontraktorit.

Në aspektin mjedisor, punimet duhet të kryhen duke minimizuar ndikimin negativ në zonë. Mbetjet inerte duhet të largohen në pika të autorizuara, zhurmat të kufizohen në orare të lejuara dhe pluhuri të kontrollohet me masa praktike gjatë gërmimeve dhe transportit. Nuk lejohet dëmtimi i pemëve ekzistuese apo ndotja e rrjedhave ujore gjatë procesit të punës.

Gjatë gjithë periudhës së zbatimit duhet të mbahet dokumentacion teknik i plotë, ku përfshihen procesverbalet ditore, situacionet e punimeve, aktet e kontrollit teknik, certifikatat e materialeve dhe raportet e mbikëqyrjes. Ky dokumentacion do të shërbejë si bazë për kolaudimin dhe dorëzimin përfundimtar të objektit.

Në përfundim të punimeve, objekti do të merret në dorëzim vetëm pasi të verifikohet përputhshmëria me projektin e miratuar, cilësia e zbatimit, funksionimi i sistemeve teknike dhe plotësimi i të gjitha kushteve administrative e ligjore. Vetëm pas kësaj faze zona do të konsiderohet e gatshme për përdorim publik.

3. ORGANIZIMI I KANTIERIT DHE MASAT PARAPRAKE

Para fillimit të çdo punimi ndërtimor, kontraktori ka detyrimin të marrë në dorëzim zyrtarisht sipërfaqen e objektit dhe të kryejë një verifikim të plotë teknik të gjendjes ekzistuese në terren. Ky proces përfshin kontrollin vizual të zonës, krahasimin e projektit me situatën reale, identifikimin e pengesave fizike, elementëve ekzistues që duhet të ruhen, si dhe evidentimin e çdo rreziku të mundshëm teknik apo operacional që mund të ndikojë në ecurinë e punimeve. Çdo mospërputhje midis projektit të miratuar dhe gjendjes reale të terrenit duhet të dokumentohet menjëherë dhe t'i paraqitet investitorit, projektuesit dhe mbikëqyrësit teknik për marrjen e vendimeve përkatëse para nisjes së punës.

Në vijim do të kryhet piketimi topografik i të gjithë zonës së ndërhyrjes. Ky proces duhet të realizohet nga personel i specializuar me pajisje matëse profesionale, duke përcaktuar me saktësi akset kryesore të kanalit, vijat kufizuese të shëtitores, vendosjen e stolave, bazamentet e shtyllave të ndriçimit, pikat e gjelbërimit dhe pozicionin e saktë të krojit. Piketimi duhet të garantojë që të gjitha dimensionet, kuotat dhe distancat e projektit të transferohen me saktësi në terren. Çdo gabim në këtë fazë konsiderohet kritik, pasi mund të sjellë devijime në të gjithë zbatimin e objektit.

Pas piketimit do të realizohet pastrimi i plotë i zonës së punimeve. Ky proces përfshin largimin e mbetjeve urbane, materialeve të amortizuara, mbetjeve inerte, dherave të tepërta, gurëve të lirë, rrënjëve, shkurreve dhe vegjetacionit të panevojshëm. Nëse gjatë pastrimit evidentohen elementë me vlerë funksionale ose dekorative që mund të ripërdoren, si gurë ekzistues, bordura, elementë dekorativë apo pjesë historike të krojit, ato duhet të çmontohen me kujdes, të inventarizohen dhe të ruhen në ambient të sigurt. Nuk lejohet shkatërrimi i elementeve ekzistuese pa autorizim të investitorit.

Kontraktori duhet të organizojë kantierin në mënyrë të tillë që të sigurojë funksionim efikas të punimeve dhe siguri maksimale për punonjësit dhe qytetarët. Duhet të përcaktohen qartë zonat e magazinimit të materialeve, zona e parkimit të mjeteve, vendet e ngarkim-shkarkimit, rrugët e lëvizjes së makinerive dhe ambientet ndihmëse për personelin teknik. Materialet ndërtimore

duhet të vendosen në vende të sistemuara, të mbrojtura nga reshjet atmosferike dhe larg zonave të qarkullimit publik. Çimentoja duhet të ruhet në ambiente të thata, hekurat mbi bazamente të ngritura nga toka, ndërsa pajisjet elektrike në kushte të sigurta dhe të mbrojtura nga lagështia.

Rrethimi i kantierit është detyrim i panegociueshëm. Zona e punimeve duhet të kufizohet me barriera metalike, rrjeta sigurie ose panele mbrojtëse të qëndrueshme. Në të gjitha hyrjet dhe pikat e kontaktit me publikun duhet të vendosen tabela paralajmëruese me shkrime të dukshme si “Punime në zhvillim”, “Ndalohet hyrja”, “Rrezik gjermimi”, “Kaloni nga ana tjetër”, si dhe tabela informuese me të dhënat e projektit. Nëse punimet zhvillohen pranë rrugëve ose trotuareve, duhet të vendoset sinjalistikë rrugore sipas rregullave të qarkullimit.

Në rastet kur qarkullimi i këmbësorëve preket nga punimet, kontraktori duhet të krijojë korridore kalimi alternative, të sigurta, të pastra dhe të ndriçuara. Nuk lejohet ndërprerja e plotë e aksesit pa masa zëvendësuese. Në zonat me shkolla, institucione apo fluks të lartë qytetarësh, punimet duhet të organizohen me kujdes të shtuar dhe me sinjalistikë të zgjeruar.

Kontraktori duhet të sigurojë furnizimin provizor me energji elektrike, ujë teknik dhe ndriçim pune. Të gjitha lidhjet elektrike provizore duhet të realizohen sipas standardeve të sigurisë, me kablo të izoluara, panele mbrojtëse dhe tokëzim funksional. Kabllot nuk duhet të lihen të ekspozuara në sipërfaqe pa mbrojtje, sidomos në zonat ku kalojnë njerëz ose mjete. Çdo lidhje e paautorizuar me rrjetet ekzistuese ndalohet.

Masat e sigurisë në punë janë përgjegjësi direkte e kontraktorit. Çdo punonjës duhet të jetë i pajisur me helmetë, jelek reflektues, doreza, këpucë sigurie dhe pajisje të tjera sipas natyrës së punës. Për punime me prerje, saldim, gjermim apo ngritje peshe duhet të zbatohen procedura të posaçme sigurie. Në kantier duhet të ketë kuti të ndihmës së shpejtë dhe person përgjegjës për emergjencat.

Gjatë gjithë kohës së punimeve duhet të mbahet pastërti e vazhdueshme. Mbetjet e krijuara nga gjermimet, prerjet, paketimet ose materialet e tepërta duhet të largohen periodikisht. Nuk lejohet grumbullimi i mbetjeve në rrugë, trotuare, zona të gjelbëruara apo pranë hyrjeve të banesave. Materialet e riciklueshme dhe mbetjet inerte duhet të ndahen sipas mundësisë dhe të transportohen në vende të autorizuara.

Punimet duhet të zhvillohen sipas një grafiku pune të miratuar. Kontraktori duhet të koordinojë fazat e ndërhyrjes në mënyrë që të shmangë mbivendosjet e panevojshme dhe vonesat. Në rast reshjesh intensive, temperaturash ekstreme ose rrethanash të tjera që cenojnë cilësinë e punimeve, aktiviteti duhet të pezullohet përkohësisht.

Në fund të çdo dite pune, kantieri duhet të lihet në gjendje të sigurt. Gjermimet duhet të mbulohen ose rrethohen, materialet të sistemohen, pajisjet elektrike të fiksen dhe të kontrollohen, ndërsa kalimet publike të mbeten të lira ose të sinjalizuara qartë. Çdo neglizhencë në këtë drejtim konsiderohet shkelje e rëndë kontraktuale.

4. SISTEMIMI I PERROIT DHE KANALIT EKZISTUES

Punimet për sistemimin e perroit dhe kanalit ekzistues janë ndër komponentët më të rëndësishëm të projektit, pasi ndikojnë drejtpërdrejt në drenazhimin e zonës, mbrojtjen nga dëmtimet hidrike, sigurinë publike dhe cilësinë vizuale të ambientit. Qëllimi kryesor është rikthimi i funksionimit normal të kanalit, stabilizimi i seksionit të tij, përmirësimi i pamjes estetike dhe integrimi me ndërhyrjet e tjera urbane si shëtitorja, gjelbërimi dhe kroi.

Në fazën e parë do të kryhet pastrimi i plotë i kanalit në të gjithë gjatësinë e projektuar. Ky proces përfshin largimin e sedimenteve të grumbulluara ndër vite, dherave të rrëshqitura, gurëve të lirë, mbetjeve urbane, plastikave, degëve, rrënjëve, barërave spontane dhe çdo materiali tjetër që ka reduktuar seksionin e lirë të rrjedhjes. Pastrimi duhet të kryhet me mjete mekanike dhe manuale, sipas aksesit në terren, duke shmangur dëmtimin e strukturave ekzistuese që do të ruhen.

Pas pastrimit do të realizohet kontrolli i profilit ekzistues dhe riformësimi i seksionit sipas projektit. Fundi i kanalit do të profilet me pjerrësi të vazhdueshme për të siguruar rrjedhje gravitacionale pa stagnime. Pjerrësia duhet të jetë e tillë që të shmangë si depozitimimin e sedimenteve, ashtu edhe shpejtësitë e tepërta që mund të shkaktojnë erozion. Në zonat ku terreni paraqitet i butë, me mbushje të vjetër ose i paqëndrueshëm, do të kryhet gjermim shtesë dhe zëvendësim me material të përshtatshëm të kompaktueshëm.

Në fundin e përgatitur do të shtrohet shtresë çakulli me trashësi 15 cm. Materiali duhet të jetë i pastër, pa argjilë, pa materiale organike dhe me granulometri të përshtatshme për drenazh dhe mbajtje ngarkese. Shtresa do të shpërndahet në mënyrë uniforme dhe do të ngjeshet me pajisje vibruese në disa kalime. Kompaktësia duhet të jetë e mjaftueshme për të shmangur uljet pas hedhjes së betonit. Nuk lejohet shtresëzim mbi sipërfaqe me baltë, ujë të ndenjtur ose baza të paqëndrueshme.

Mbi shtresën e çakullit do të realizohet beton C16/20 me trashësi 15 cm. Betoni duhet të përgatitet me raport përbërësish sipas standardeve dhe të transportohet në kohë pa humbur punueshmërinë. Gjatë hedhjes, sipërfaqja duhet të jetë e pastër dhe e lagur lehtë nëse kërkohet teknikisht. Betoni do të hidhet në mënyrë të vazhdueshme për të shmangur fugat e ftohta dhe do të vibrohet me vibrator mekanik. Më pas do të nivelohet me rregull metalik sipas kuotave dhe pjerrësisë së projektuar. Në ditët me temperatura të larta duhet të merren masa për kurimin e betonit me ujë ose mbulim mbrojtës.

Anët e kanalit dhe kunetat do të vishen me gurë lumi me dimensione 5–20 cm. Gurët duhet të jenë të fortë, pa plasaritje, me rezistencë ndaj lagështisë dhe ngricës. Para vendosjes duhet të pastrohen nga pluhuri dhe materialet e lirshme. Vendosja do të kryhet mbi shtresë llaçi çimentoje me trashësi të mjaftueshme për fiksion. Gurët duhet të vendosen me kujdes, me ndërthurje natyrale dhe me kontakt të mirë ndërmjet tyre. Fugat do të mbushen plotësisht me llaç për të shmangur lëvizjen dhe shkëputjen e mëvonshme.

Në skajet e kanalit do të vendosen bordura betonarme me dimensionet e projektuara. Këto elemente shërbejnë si kufizues të strukturës, si mbrojtje ndaj dëmtimeve anësore dhe si element

estetik ndarës me shëtitoren ose sipërfaqet e tjera. Bordurat duhet të kenë beton cilësor, armatim sipas projektit dhe sipërfaqe pa defekte. Vendosja do të bëhet në vijë të drejtë, me litar orientues dhe me kontroll të vazhdueshëm të nivelit. Fugat ndërmjet bordurave duhet të jenë të rregullta dhe të mbushura.

Nëse projekti parashikon dalje uji, tombino, puseta ose elementë të tjerë ndihmës, ato duhet të realizohen në përputhje me kuotat dhe me lidhje të sigurta me strukturën kryesore. Çdo nyje lidhëse duhet të jetë e mbyllur mirë për të shmangur infiltrime dhe dëmtime të shtresave.

Pas përfundimit të punimeve do të kryhet testimi funksional i kanalit. Nëpërmjet qarkullimit të ujit ose simulimit me rrjedhje do të kontrollohet nëse ka stagnime, rrjedhje anësore, erozion lokal apo pengesa në seksion. Çdo defekt i konstatuar duhet të korrigjohet menjëherë nga kontraktori.

Zona përreth kanalit duhet të pastrohet plotësisht nga mbetjet e punimeve, tepricat e llaçit, dherat dhe materialet e përkohshme. Kanali i përfunduar duhet të paraqitet i rregullt, funksional, estetikisht i integruar me ambientin urban dhe i gatshëm për përdorim afatgjatë me nevoja minimale mirëmbajtjeje.

5. NDËRTIMI I SHËTITORES

Punimet për ndërtimin e shëtitores pedonale përbëjnë një komponent thelbësor të projektit, pasi kjo hapësirë do të shërbejë si korridor qarkullimi, zonë pushimi dhe element lidhës ndërmjet krojit, kanalit të sistemuar dhe pjesëve të tjera të ambientit publik. Qëllimi i këtij elementi është krijimi i një rruge këmbësore të sigurt, funksionale, estetike dhe të qëndrueshme, e cila i përgjigjet nevojave të përditshme të qytetarëve, vizitorëve dhe përdoruesve të të gjitha grupmoshave. Shëtitorja duhet të harmonizohet me karakterin urban të zonës dhe të ruajë një identitet tradicional nëpërmjet përdorimit të materialeve natyrore si guri dhe bordurat dekorative.

Në fazën fillestare do të kryhet pastrimi i plotë i gjurmës së shëtitores nga mbeturinat, dherat e tepërta, rrënjët, barërat spontane, elementët e dëmtuar ekzistues dhe çdo material tjetër që pengon realizimin e punimeve. Nëse ekzistojnë shtresa të vjetra betoni, pllaka të amortizuara ose struktura të papërshtatshme, ato do të prishen dhe do të largohen në venddepozitime të autorizuara. Sipërfaqja duhet të lirohet plotësisht për të krijuar bazë të qëndrueshme për ndërtimin e shtresave të reja.

Pas pastrimit do të realizohen gjërmimet dhe formësimi i trupit të shëtitores sipas gjerësisë, gjatësisë dhe kuotave të projektit. Gjërmimi duhet të kryhet me kujdes për të shmangur dëmtimin e rrjeteve ekzistuese nëntokësore si tubacionet e ujit, kanalizimet apo linjat elektrike. Në rast identifikimi të rrjeteve të fshehura, punimet ndalen dhe merret orientim teknik nga investitori ose institucionet përgjegjëse. Niveli i gjërmimit duhet të sigurojë hapësirën e mjaftueshme për të gjitha shtresat ndërtimore të parashikuara.

Nënshtresa natyrore do të nivelohet dhe do të kompaktësohet me mjete mekanike. Ky proces është thelbësor për shmangien e uljeve të mëvonshme, çarjeve të sipërfaqes dhe deformimeve

gjatë përdorimit. Në zonat ku terreni paraqitet i butë, me mbushje të vjetër apo lagështi të lartë, do të bëhet zëvendësimi me shtresë stabilizuese. Nuk lejohet vazhdimi i punimeve mbi bazë të paqëndrueshme.

Mbi nënshtresën e kompaktësuar do të shtrohet shtresë çakulli me trashësi 15 cm. Materiali duhet të jetë i larë, i pastër dhe me granulometri të përshtatshme për shpërndarje ngarkese dhe drenazh. Shtresa do të vendoset në mënyrë uniforme përgjatë gjithë gjurmës së shëtitores dhe do të ngjeshet me rul vibruar ose kompaktor mekanik. Trashësia përfundimtare pas ngjeshjes duhet të jetë sipas projektit dhe e njëtrajtshme në të gjithë sipërfaqen.

Mbi shtresën e çakullit do të realizohet bazament betoni C16/20 me trashësi 15 cm. Betoni duhet të ketë përzierje homogjene, rezistencë sipas klasës së kërkuar dhe punueshmëri të përshtatshme për hedhje. Hedhja duhet të kryhet në mënyrë të vazhdueshme, duke shmangur ndërprerjet e panevojshme. Gjatë hedhjes do të përdoret vibrim mekanik për eliminimin e boshllëqeve dhe rritjen e qëndrueshmërisë strukturore. Sipërfaqja do të nivelohet me kujdes dhe do të krijohet pjerrësi e lehtë anësore ose gjatësore për largimin natyral të ujërave të shiut.

Në rast se kërkohet nga kushtet e terrenit ose nga projekti teknik, në beton mund të vendoset rrjetë metalike ose armaturë e lehtë për të rritur rezistencën ndaj çarjeve dhe ngarkesave. Çdo armaturë duhet të vendoset me distancues dhe të mbulohet me shtresën e nevojshme të betonit.

Bordurat anësore do të vendosen para ose gjatë fazës së betonimit, sipas metodologjisë së zbatimit. Ato duhet të jenë betonarme ose gur dekorativ sipas projektit, me dimensione të rregullta dhe sipërfaqe pa defekte. Vendosja do të bëhet në vijë të drejtë, me kontroll të vazhdueshëm të nivelit dhe me mbështetje të plotë në llaç ose beton. Bordurat shërbejnë si kufizues të shtresave, mbrojtje ndaj shpërndarjes së materialit dhe element estetik ndarës me gjelbërimin apo zonat e tjera.

Pasi bazamenti të ketë fituar rezistencën e nevojshme, do të realizohet shtrimi i kalldrimit me gur natyral. Gurët duhet të jenë të fortë, rezistentë ndaj konsumit, ngricës dhe lagështisë, me dimensione sa më të përafërta dhe me ngjyrë të harmonizuar me ambientin. Vendosja do të bëhet me kujdes të lartë artizanal, duke ruajtur linja të rregullta, nivele të njëjta dhe pamje tradicionale. Fugat ndërmjet gurëve do të mbushen me rërë të imët, llaç të hollë ose material tjetër sipas projektit.

Sipërfaqja përfundimtare duhet të jetë e rrafshët, komode për ecje, pa luhatje, pa gurë të lëvizshëm dhe me koeficient të mirë antirreshtës. Nuk lejohet krijimi i pellgjeve pas reshjeve apo diferenca niveli që pengojnë lëvizjen e qytetarëve, fëmijëve apo personave me aftësi të kufizuara. Nëse projekti parashikon akses universal, duhet të respektohen pjerrësitë dhe gjerësitë përkatëse.

Pas përfundimit të shtrimit do të kryhet pastrimi i plotë i sipërfaqes, larja nëse është e nevojshme dhe kontrolli final i niveleve. Çdo gur i dëmtuar, i çarë ose i paqëndrueshëm do të zëvendësohet. Shëtitorja e përfunduar duhet të jetë funksionale, estetike dhe e gatshme për përdorim publik afatgjatë.

6. RESTAURIMI I KROIT DHE BURIMIT TË UJIT

Restaurimi i kroit përbën elementin qendror dhe më përfaqësues të këtij projekti, pasi kroi është pika kryesore identitare e zonës dhe simbol i lidhjes së komunitetit me hapësirën publike.

Qëllimi i ndërhyrjes është rikthimi i funksionit të plotë të burimit të ujit, përmirësimi i gjendjes strukturore, rehabilitimi estetik dhe ruajtja e karakterit tradicional arkitektonik. Çdo ndërhyrje në këtë pjesë duhet të kryhet me kujdes të lartë teknik dhe me ndjeshmëri ndaj vlerës urbane që paraqet objekti.

Në fazën e parë do të kryhet inspektimi i detajuar i kroit ekzistues. Do të evidentohen plasaritjet, deformimet, dëmtimet nga lagështia, humbjet e ujit, amortizimi i elementeve dekorative, degradimi i fugave dhe çdo problem tjetër strukturor apo funksional. Nëse ekzistojnë pjesë origjinale me vlerë që mund të ruhen, ato duhet të konservohen dhe të integrohen në restaurimin final.

Do të hiqen me kujdes shtresat e dëmtuara, llaçet e shkëputura, elementët jo cilësorë të vendosur ndër vite, tubacionet e amortizuara dhe pjesët që cenojnë funksionimin normal. Gjatë çmontimit duhet të shmangen goditjet e panevojshme që mund të dëmtojnë pjesët e ruajtshme të strukturës.

Në rast se themelet ekzistuese rezultojnë të dobëta ose të pamjaftueshme, do të realizohen përf forcime ose themele të reja me beton C12/15. Punimet duhet të kryhen me gjermime të kontrolluara, pa cenuar stabilitetin e pjesës së sipërme të kroit. Bazamenti i ri duhet të jetë i niveluar, i kompaktuar dhe i mbrojtur nga infiltrimi i ujërave anësore.

Muret mbajtëse, trupi dekorativ dhe elementët anësorë të kroit do të ndërtohen ose riparohen me beton C16/20, tullë, gur natyral ose kombinim materialesh sipas projektit arkitektonik. Kallëpet duhet të jenë të rregullta dhe të forta, në mënyrë që sipërfaqet e betonit të dalin pa deformime, zgavra apo kënde të shtrembëra. Çdo element duhet të respektojë dimensionet dhe proporcionet estetike të projektit.

Sipërfaqet e dukshme do të vishen me gurë lumi dekorativë, mozaik natyral ose gurë të punuar sipas projektit. Materialet duhet të zgjidhen për cilësi, ngjyrë, rezistencë dhe harmoni me ambientin urban. Gurët do të vendosen me kujdes mbi shtresë llaçi të posaçëm rezistent ndaj ujit dhe ndryshimeve atmosferike. Fugat do të mbushen plotësisht dhe do të pastrohen në mënyrë që pamja finale të jetë uniforme dhe elegante.

Elementi i daljes së ujit, rubineti, gryka metalike ose pjesa dekorative funksionale duhet të jetë prej materiali rezistent ndaj korrozionit, si bronz, inox ose material ekuivalent cilësor. Montimi duhet të jetë i fortë, pa rrjedhje dhe me akses të përshtatshëm për përdorim publik.

Sistemi hidraulik i kroit do të kontrollohet tërësisht. Tubacionet ekzistuese të dëmtuara do të zëvendësohen. Lidhjet duhet të jenë hermetike dhe të mbrojtura nga ngrirja, goditjet apo bllokimet. Nëse projekti e kërkon, do të vendosen valvula kontrolli, filtër ose sistem shkarkimi mirëmbajtjeje.

Pas përfundimit të instalimeve do të kryhet testimi i plotë i rrjedhjes së ujit. Kroi duhet të furnizojë ujë në mënyrë të rregullt, pa ndërprerje, pa rrjedhje anësore dhe pa humbje presioni. Uji i tepërt duhet të largohet drejt kanalizimit ose sistemit të drenazhimit pa krijuar pellgje përreth.

Zona përreth kroit do të shtrohet dhe nivelohet në mënyrë që të jetë e sigurt për përdoruesit. Nuk lejohet sipërfaqe rrëshqitëse, qoshe të mprehta, pjesë metalike të dala apo diferenca niveli të rrezikshme. Nëse projekti parashikon ndriçim dekorativ, ai duhet të instalohet në mënyrë të fshehur dhe të sigurt.

Në përfundim, kroi duhet të paraqitet si element qendror estetik dhe funksional i hapësirës publike, me identitet të ruajtur tradicional, me cilësi të lartë ndërtimi dhe me përdorim të sigurt për qytetarët. Çdo defekt funksional ose estetik i konstatuar para dorëzimit do të korrigjohet nga kontraktori.

PUNOI: